ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
ГОРОД НАБЕРЕЖНЫЕ ЧЕЛНЫ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕ
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

22 март 2024ел № 1780

Башкарма комитетның «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын раслау турында» 2022 елның 19 октябрендәге 5650 номерлы Карарына үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, шәһәр Уставы, Шәһәр Советының 2007 елның 21 февралендәге 19/8 номерлы Карары белән расланган Муниципаль хокукый актлар системасы турында нигезләмәнең 5.24 пункты, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары нигезендә

К А Р А Р Б И Р Ә М:

1. Башкарма комитетның «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын раслау турында» 2022 елның 19 октябрендәге 5650 номерлы Карарына (Башкарма комитетның 2023 елның 31 мартындагы 2596 номерлы, 2023 елның 23 июнендәге 5480 номерлы, 2023 елның 15 декабрендәге 12181 номерлы Карарлары редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 2 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә 2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын тормышка ашыруга чараларны финанслауны шәһәр бюджетында «Балаларга өстәмә белем бирү» 0703, «Мәдәният» 0801 бүлеге (бүлекчәсе) буенча каралган акчалар хисабына 1 553 658,49 мең сум: 2023 елда – 580 850,16 мең сум; 2024 елда – 483 311,15 мең сум; 2025 елда – 489 497,18 мең сум күләмендә тәэмин итәргә.»;

2) 2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә мәдәниятне үстерү муниципаль программасында:

- 1 бүлектә «Еллар буенча бүлеп, программаны финанслау күләме һәм чыганаклары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар буенча бүлеп, программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	Финанслау чыганаклары	Программаны тормышка ашыру еллары			
		2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чорында барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	580 850,16	483 311,15	489 497,18	1 553 658,49
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджет	-	-	-	-
	Башка чыганаклар	-	-	-	-
	Барлыгы	580 850,16	483 311,15	489 497,18	1 553 658,49»;

- 4 бүлекне кушымтада каралганча яңа редакциядә бәян итәргә.

2. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (http://pravo.tatarstan.ru), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Җитәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Җитәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Җитәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2024 елның 22 мартындагы
1780 номерлы карарына
кушымта

4 бүлек. Тормышка ашыру срокларын һәм җаваплы башкаручыларны күрсәтеп, программа чараларының исемлеге һәм кыскача тасвирламасы

«2023-2025 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга китапханә эшен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Китапханә эше турында» 1994 елның 29 декабрендәге 78-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Гражданнарга мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалану мөмкинлегенә карата үзләренең конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәэмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, шулай ук китапханә фондларын саклау һәм үстерү. 2. Мәгълүмати-китапханә хезмәтләреннән файдалануда һәм шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерүдә тигез мөмкинлекләр тәэмин итү.
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар

<table>
<tr><td rowspan="7">Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары</td><td rowspan="2">Финанслау чыганаклары</td><td colspan="4">Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары</td></tr>
<tr><td>2023 ел (мең сум)</td><td>2024 ел (мең сум)</td><td>2025 ел (мең сум)</td><td>Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)</td></tr>
<tr><td>Муниципаль бюджет</td><td>110 891,9</td><td>85 385,22</td><td>86 269,89</td><td>282 547,01</td></tr>
<tr><td>Федераль бюджет</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Республика бюджеты</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Башка чыганаклар</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Барлыгы</td><td>110 891,9</td><td>85 385,22</td><td>86 269,89</td><td>282 547,01</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре</td><td colspan="5">- шәһәр халкының уку ихтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру (берәмлек);
- шәһәр халкының уку ихтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханәләрне вакытлы матбугат белән тулыландыру;
- шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру (берәмлек);
- шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру (кеше).</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы</td><td colspan="5">Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра</td></tr>
</table>

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

Хәзерге вакытта «Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУга капиталь ремонт таләп ителә. 18 шәһәр китапханәсе таләпләргә туры килә торган бина белән тәэмин итүгә мохтаҗ. Шәһәр китапханәләренә әдәбият керү күләме кими. Шәһәрнең 1 кешесенә китап белән уртача тәэмин ителеш бары тик 1,4 (Россия Федерациясендә - 7,0; Татарстан Республикасында - 6,0); 1 укучыга - 12 китап (Россия Федерациясендә - 17,5; Татарстан Республикасында - 16) тәшкил итә.

«2023-2025 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүматтан һәм белемнәрдән иркен файдалану мөмкинлегенә карата үзләренең конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәэмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханә фондларын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсендәге учреждение эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, китапханә фондларын тулыландыру, шәһәр халкының уку ихтыяҗларын канәгатьләндерү, шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру өчен китапханә фондларын тулыландыру буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Ярдәмче программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тота.

«2023-2025 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	8	19	10	11
								Муниципаль бюджет			
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	1 бурыч. Гражданнарга мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалану мөмкинлегенә карата үзләренең конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәэмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, шулай ук китапханә фондын саклау һәм үстерү										
1	Китапханә фондларын туган якны өйрәнү әдәбияты, җирле документлар, Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыкларның телләрендәге документлар белән комплектлаштыру	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023-2025 еллар	Китапханә фондларына бер елда яңа килгән экземплярлар саны, бермлек	135	125	115	50,0	50,0	50,0	Шәһәр халкының уку ихтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру
2	Үзәк, республика һәм җирле матбугат басмаларына язылуны тәэмин итү	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023-2025 еллар	Язылган басмаларның исемнәренең саны, берәмлек	170	170	170	1000,0	1000,0	1000,0	Шәһәр халкының уку ихтыяҗларын тулысынча канәгатьләндерү өчен, китапханәләрне вакытлы басмалар белән тулыландыру
	2 бурыч. Мәгълүмати-китапханә хезмәтләренең файдалану мөмкинлеген һәм шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерүдә бертигез мөмкинлекләрне тәэмин итү										
3	Китапханә эшен үстерүгә һәм укуны популярлаштыруга юнәлдерелгән шәһәр массакүләм чаралар үткәрү	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023-2025 еллар	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	21	22	23	-	-	-	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру

4	Китапханә эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023-2025 еллар	Китапханә чараларына килү саны, кеше	76 000	76 500	77 000	99 841,91	84 335,22	85 219,89	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру
5.	«Мәдәният» илкүләм проектының «Культуралы мохит» федераль проекты	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023	Муниципаль китапханәне бердәм модельле стандарт буенча кабат җиһазландыру	1	-	-	10 000,0	-	-	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру

«2023-2025 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга музей эшен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү
Ярдәмче программаның бурычы	1. Музейларны һәм музей эшен үстерү һәм аларның җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру. Тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм куллану. 2. Мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлеге үткәрү.
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар

Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	Финанслау чыганаклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
		2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	30 436,94	26 674,42	26 972,80	84 084,16
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаклар	-	-	-	-
	Барлыгы	30 436,94	26 674,42	26 972,80	84 084,16

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- фондларны тулыландыру, шәһәр рәссамнарына ярдәм итү, музей эшен популярлаштыру (берәмлек); - гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә тарту, халыкның музей хезмәтләренә ихтыяҗын канәгатьләндерү (процент); - күргәзмәләр саны арту (берәмлек); - музейга килүчеләр саны арту (кеше)
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023-2025 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы музей фондларын саклау, өйрәнү һәм комплектлаштыру, шулай ук аларның җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлеге алып бару юлы белән тормышка ашыру өчен шартлар тудыру максатларында музей эшен үстерүне максат итеп куя.

Мәдәният һәм сәнгать үсеше өчен тискәре ситуацияне бюджетның тотрыклы дефициты да, халыкның реаль керемнәре кимү тенденциясен дә китереп чыгара. Шәһәр музей фондының (Тарихи-туган якны өйрәнү музее һәм Картиналар галереясы) һәм музейларның торышы һәм үсеше, мәдәни мирасны саклау һәм трансляцияләү өчен традицион урын буларак, таләпләргә туры килми. Музейларның начар техник җиһазланышы музей фондын компьютерлаштыруны нәтиҗәле үткәрергә мөмкинлек бирми. Ял итү мәдәният учреждениеләренең популярлыгы һәм әһәмияте кими.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру учреждениеләр эшчәнлегендә булган авырлыкларны җиңәргә, музей фондларын сакларга, өйрәнергә һәм комплектлаштырырга, шулай ук аларның җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлеге алып бару юлы белән тормышка ашырырга мөмкинлек бирәчәк.

«2023-2025 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12
								Муниципаль бюджет			
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	1 бурыч. Музейларны һәм музей эшен үстерү һәм аларның җәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру, тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм куллану										
1	Музей коллекцияләрен тулыландыру, музей эшен модернизацияләү һәм популярлаштыру	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музее» МАМУ	2023-2025 еллар	Предметлар, чаралар исемнәренең саны (ким түгел), берәмлек	1	1	1	50,0	50,0	50,0	Фондларны тулыландыру, шәһәр рәссамнарына ярдәм күрсәтү, музей эшен популярлаштыру
	2 бурыч. Мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлеге үткәрү										
2	Мәдәни-белем бирү, фәнни-агарту максатларында музей фондыннан файдалануны активлаштыру	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музее» МАМУ	2023-2025 еллар	Төп фондның экспозициягә куела торган музей предметлары өлеше (барлык формаларда), %	29	30	32	-	-	-	Гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә җәлеп итү, халыкның музей хезмәтләренә булган ихтыяҗын канәгатьләндерү
3	Күргәзмә эшчәнлеген активлаштыру			Күргәзмәләр саны, берәмлек	46	48	50	-	-	-	

4	Музей эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)			Музейларга килү саны, кеше	117 000	118 000	119 000	30 386,94	26 624,42	26 922,80	

«2023 - 2025 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү
Ярдәмче программаның бурычы	Профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерү, иҗат коллективларының һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар

Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	Финанслау чыганаклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
		2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	138 068,94	129 666,88	130 886,31	398 622,13
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаклар	-	-	-	-
	Барлыгы	138 068,94	129 666,88	130 886,31	398 622,13

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшь категорияләренең мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү, музыкаль, хореография сәнгатен популярлаштыру (сәг / елга); - коллективның иҗади эшчәнлеген үстерү, халыкның мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү (берәмлекләр); - шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү (кеше)
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023 - 2025 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерүгә, иҗат коллективларының һөнәри үсеше өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Шәһәрнең профессиональ иҗат коллективлары бүгенге көндә шулай ук шәһәр иҗат коллективлары өчен уртак булган кыенлыклар кичерә: бу материаль-техник базаның начар булуы, гастроль эшчәнлеген тиешенчә финансланмау, грант ярдәме булмау.

Икенче яктан караганда, аларга бөтен мәдәният өчен дә хас булган барлык проблемалар да кагыла:

1) профессиональ сәнгатьне пропагандалау һәм тамашачылар мәдәниятен тәрбияләү буенча реклама чаралары системасының булмавы;

2) кадрлар проблемасы;

3) профессиональ коллективларның гастрольләрен оештыру системасы булмау.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру учреждениеләр эшчәнлегендәге кыенлыкларны җиңәргә, коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерергә, халыкның барлык яшь категорияләренең рухи һәм мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерергә, музыкаль, хореография сәнгатен популярлаштырырга мөмкинлек бирәчәк.

«2023-2025 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12
								Муниципаль бюджет			
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	1 бурыч. Профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерү, иҗат коллективларның һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру										
1	Концертлар һәм концерт программалары күрсәтү	«Болгар» бию театры» МАМУ	2023 – 2025 еллар	Чыгышлар саны, сәг./ел	86	86	86	-	-	-	Коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшь категорияләренең мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү, музыка, хореография сәнгатен популярлаштыру
2		«Визит» джаз оркестры МАМУ			86	86	86	-	-	-	
3		«Игорь Лерманның камера оркестры» МАМУ			88	88	88	-	-	-	
4	Спектакльләр күрсәтү	«Мастеровые» РДТ» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Спектакльләр саны, берәмлек	227	227	227	-	-	-	Коллективның иҗади эшчәнлеген үстерү, халыкның мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү

5	Башкару сәнгате, театр эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)	«Болгар» бию театры» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Концерт, спектакльләргә килгән тамашачылар саны, кеше	18 000	18 000	18 000	138 068,94	129 666,88	130 886,31	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяҗларын канәгатьләндерү
		Визит» джаз оркестры МАМУ			25 612	25 612	25 612				
		«Игорь Лерманның камера оркестры» МАМУ			25 612	25 612	25 612				
		«Мастеровые» РДТ» МАМУ			60 474	60 474	60 474				

«2023 - 2025 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

<table>
<tr><td>Ярдәмче программаның исеме</td><td colspan="5">2023-2025 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)</td><td colspan="5">«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр</td><td colspan="5">Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны үтәүчеләр</td><td colspan="5">Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаның максаты</td><td colspan="5">Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаның бурычлары</td><td colspan="5">Милли, Россия, дөньякүләм музыка, цирк традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча сәнгатьне үстерү</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары</td><td colspan="5">2023 - 2025 еллар</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары</td><td rowspan="2">Финанслау чыганаклары</td><td colspan="4">Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары</td></tr>
<tr><td>2023 ел (мең сум)</td><td>2024 ел (мең сум)</td><td>2025 ел (мең сум)</td><td>Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)</td></tr>
<tr><td>Муниципаль бюджет</td><td>129 822,51</td><td>88 913,01</td><td>89 893,39</td><td>308 628,9</td></tr>
<tr><td>Федераль бюджет</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Республика бюджеты</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Башка чыганаклар</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Барлыгы</td><td>129 822,51</td><td>88 913,01</td><td>89 893,39</td><td>308 628,9</td></tr>
</table>

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	Коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерү, барлык яшьтәге халыкның мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү (берәмлек; кеше).
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023 - 2025 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы милли, Россия, дөньякүләм музыка, цирк традицияләрен саклау һәм үстерүгә, заманча сәнгатьне үстерүгә юнәлдерелгән.

Соңгы елларда җәмгыятьтә барган сәяси, икътисадый һәм тормышның социаль өлкәләрен камилләштерү процесслары мәдәни потенциал белән мәдәният өлкәсен материаль-техник һәм оештыру-хокукый яктан тәэмин итү торышы арасында тирән аерманы күрсәтте. Мәдәният һәм сәнгать үсеше өчен тискәре ситуацияне бюджетның тотрыклы дефициты да, халыкның реаль керемнәре кимү тенденциясен дә китереп чыгара

Кадрлар проблемасы төп проблемаларның берсе булып кала, чөнки мәдәният тармагының икътисадый потенциалын беренче чиратта хезмәт ресурслары билгели. Мәдәни-ял итү учреждениеләре кадрлар базасын ныгытуга мохтаҗ. Хезмәт хакы түбән булу сәбәпле, яшь белгечләр алда санап үтелгән учреждениеләргә бик теләп бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсендәге учреждениеләр эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, концерт һәм башка программаларны, сәхнә чыгышларын, цирк тамашаларын, номерларын булдыру һәм күрсәтү, концерт, цирк һәм башка программаларны, сәхнә чыгышларын оештыру һәм күрсәтү буенча хезмәтләр күрсәтү мөмкинлеген бирәчәк. Программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тота.

«2023-2025 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12
								Муниципаль бюджет			
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	Бурыч. Милли, Россия, дөньякүләм музыка, цирк традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча сәнгатьне үстерү										
1	Концертлар һәм башка программалар, сәхнә чыгышлары күрсәтү	«Орган залы» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Концерт һәм башка программалар саны, берәмлек	100	100	100	-	-	-	Коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерү, барлык яшьтәге халыкның мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү
2		«Сара Садыйкова исемендәге концертлар залы» МАМУ		Концерт һәм башка программалар саны, берәмлек	150	150	150	-	-	-	
3	Цирк тамашалары һәм номерлары ясау һәм күрсәтү	«Яр Чаллы филармониясе» МБМУ	2023 - 2025 еллар	Тамашалар, номерлар саны, берәмлек	12	14	14	-	-	-	

4.	Концерт, цирк һәм башка программалар, сәхнә чыгышлары әзерләү, оештыру һәм күрсәтү буенча хезмәт күрсәтү	«Орган залы» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Концерт һәм башка программаларга килгән тамашачылар саны, кеше	43 000	43 000	43 000	129 822,51	88 913,01	89 893,39	
		«Сара Садыйкова исемендәге концертлар залы» МАМУ			106 000	106 000	106 000				
		«Яр Чаллы филармониясе» МБМУ			11 000	11 000	11 000				

«2023 - 2025 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	Муниципаль мәдәни-ял учреждениеләренең нәтиҗәле эшчәнлеге һәм сыйфатлы үсеше өчен шартлар тудыру, социаль-мәдәни иҗат процессына җәлеп итү өчен халыкның инициативаларына һәм активлыгына ярдәм күрсәтү, яшьләргә һәм яшүсмерләргә мәдәният хезмәте күрсәтүнең яңа формаларын һәм методларын кертү
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар

Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары

Финанслау чыганаклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
	2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
Муниципаль бюджет	168 049,87	149 291,62	152 094,79	469 436,28
Федераль бюджет				
Республика бюджеты	-	-	-	-
Башка чыганаклар	-	-	-	-
Барлыгы	168 049,87	149 291,62	152 094,79	469 436,28

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- шәһәр халкына социаль-мәдәни, агарту, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать иҗаты белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру. Мәдәни-ял хезмәтләренең адреслы характеры (берәмлекләр, кеше); - ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтләрендә катнашу өчен шартлар тудыру (кеше)
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023-2025 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы муниципаль мәдәни-ял учреждениеләрен нәтиҗәле эшләү һәм сыйфатлы үстерү өчен шартлар тудыруга, социаль-мәдәни иҗат процессына тарту өчен халыкның инициативасына һәм активлыгына ярдәм итүгә, сәнгать һәм эстетик тәрбия бирүгә, балалар һәм яшьләр белән эшләүнең инновацион формаларын ачыклауга юнәлдерелгән.

Ял итү учреждениеләренең популярлыгы һәм әһәмияте кими. Учреждениеләрне алга таба эксплуатацияләүдә җитди хәл килеп туды. Аларның күбесенә капиталь ремонт кирәк: «КАМАЗ» мәдәният сарае» МАМУ, «Сара Садыйкова исемендәге концертлар залы» МАМУ. Шул ук вакытта шәһәрнең яңа микрорайоннарында мәдәният учреждениеләре төзү мәсьәләсе кискен тора.

Мәдәни-ял учреждениеләре кадрлар базасын ныгытуга мохтаҗ. Хезмәт хакы түбән булу сәбәпле, яшь белгечләр алда санап үтелгән учреждениеләргә бик теләп бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Ярдәмче программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тота.

Ярдәмче программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтиҗәләрен характерлаучы индикаторлар һәм санлы күрсәткечләр системасы кулланыла.

«2023-2025 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12
								Муниципаль бюджет			
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	Бурыч. Муниципаль мәдәни-ял учреждениеләренең нәтиҗәле эшчәнлеге һәм сыйфатлы үсеше өчен шартлар тудыру, социаль-мәдәни иҗат процессына җәлеп итү өчен халыкның инициативаларына һәм активлыгына ярдәм күрсәтү, яшьләргә һәм яшүсмерләргә мәдәният хезмәте күрсәтүнең яңа формаларын һәм методларын кертү										
1	Клуб формированиеләре эшен тәэмин итү	«Энергетик» МС» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Клуб формированиеләре саны, берәмлек	17	17	17	-	-	-	Шәһәр халкына социаль-мәдәни, агарту, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать иҗаты белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру. Мәдәни-ял итү хезмәтләренең адреслы характеры
2		«Чишмә» ХДЙ» МАМУ			35	35	35	-	-	-	
3		«Эврика» ШМҮ» МАМУ			24	24	24	-	-	-	
4		«Кызыл тау» мәдәният үзәге» МБМУ			17	17	17	-	-	-	
5		«КАМАЗ» МС» МАМУ			16	16	16	-	-	-	
6	Халыкны мәдәни-ял учреждениеләре хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ялны оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү (эшләр	«Энергетик» МС» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Килүчеләр, чаралар саны, берәмлек	307 000	307 050	307 050	168 049,87	149 291,62	152 094,79	
		«Чишмә» ХДЙ» МАМУ			111 600	111 600	111 600				
		«Эврика» ШМҮ»			60 000	60 000	60 000				

	башкару)	МАМУ										
		«Кызыл тау» мәдәният үзәге» МБМУ			55 000	55 000	55 000					
		«КАМАЗ» МС» МАМУ			307 000	307 050	307 050					
7	Волонтерлар базасын булдыру, аларны мәдәни-массакүләм чаралар әзерләүгә, акцияләр үткәрүгә җәлеп итү	«КАМАЗ» МС» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтләрендә катнашучылар саны, кеше	60	62	65	-	-	-		Ихтыярый ярдәм (волонтерлык) хәрәкәтләрендә катнашу өчен шартлар тудыру

«Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Тармакны квалификацияле персонал белән тәэмин итү. 2. Тармакта эшләү һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыручы шартлар тудыру, яшь талантларга ярдәм итү
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар

Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	Финанслау чыганаклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
		2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	1 311,2	1 311,2	1 311,2	3 933,6
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаклар	-	-	-	-
	Барлыгы	1 311,2	1 311,2	1 311,2	3 933,6

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- мәдәният хезмәткәрләренең һөнәри дәрәҗәсен күтәрү, фән һәм мәдәният арасында мәгълүмати канал булдыру (берәмлек); - сәнгать белеме бирү системасының кадрлар потенциалын үстерү (берәмлек); - тармакның иң яхшы хезмәткәрләренә ярдәм күрсәтү (кеше); - әдәбият һәм сәнгать эшлеклеләренә ярдәм күрсәтү (кеше); - сәләтле балаларга ярдәм итү, аларны алга таба стимуллаштыру (кеше).
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру» ярдәмче программасы тармакны квалификацияле персонал белән тәэмин итүгә, тармакта эшләү һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыручы шартлар тудыруга, яшь талантларга ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

Кадрлар проблемасы төп проблемаларның берсе булып кала, чөнки мәдәният тармагының икътисадый потенциалы беренче чиратта хезмәт ресурсларын билгели. Бүгенге көндә мәдәният тармагының өстәмә белем бирү оешмалары профессиональ кадрлар белән яхшы тәэмин ителгән. Мәдәни-ял итү учреждениеләре (клублар, музейлар, китапханәләр, театрлар, хореография коллективлары) кадрлар базасын ныгытуга мохтаҗ. Хезмәт хакы түбән булу сәбәпле, яшь белгечләр алда санап үтелгән учреждениеләргә бик теләп бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тота.

«Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру»
ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
					Муниципаль бюджет						
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	1 бурыч. Тармакны квалификацияле персонал кадрлары белән тәэмин итү										
1	Фәнни-гамәли конференцияләр, семинарлар һәм укытуның башка формаларын оештыру	Мәдәният идарәсе	2023 - 2025 еллар	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	2	2	2	30,0	30,0	30,0	Мәдәният хезмәткәрләренең һөнәри дәрәҗәсен күтәрү, фән һәм мәдәният арасында мәгълүмати канал булдыру
2	Һөнәри осталык буенча шәһәр конкурслары үткәрү	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары	2023 - 2025 еллар	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	1	1	1	150,0	150,0	150,0	Сәнгать белеме бирү системасының кадрлар потенциалын үстерү
	2 бурыч. Тармакта эшләү һәм иҗади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру, яшь талантларга ярдәм күрсәтү										
3	Мәдәният учреждениеләренең иң яхшы белгечләре өчен стимуллаштыру шартлары тудыру (Хаким премиясе)	Мәдәният идарәсе	2023 - 2025 еллар	Премия алучылар саны, берәмлек	20	20	20	781,2	781,2	781,2	Тармакның иң яхшы хезмәткәрләренә ярдәм күрсәтү

4	Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашыручы затлар өчен стимуллаштыру шартлары тудыру (әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә конкурс	Мәдәният идарәсе	2023 - 2025 еллар	Номинацияләрдә җиңүчеләр саны, берәмлек	4	4	4	230,0	230,0	230,0	Әдәбият һәм сәнгать эшлекләләренә ярдәм күрсәтү
5	Сәләтле балаларга шәһәр Хакиме стипендияләрен гамәлгә кую	Балалар сәнгать мәктәпләре (1 нче БММ, 2 нче БММ, 3 нче БММ, 4 нче БММ, 5 нче БММ, С.Сәйдәшев исемендәге 6 нчы БММ, БХМ, 1 нче БСМ, БСМ, БТСМ)	2023 - 2025 еллар	Стипендия алучылар саны, кеше	10	10	10	120,0	120,0	120,0	Сәләтле балаларга ярдәм күрсәтү, алга таба аларны стимуллаштыру
6	Сәләтле балаларны Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе Мәдәният министрлыклары грантларына һәм стипендияләренә тәкъдим итү, кеше			ТР һәм РФ Мәдәният министрлыклары грантларына һәм стипендияләренә тәкъдим ителгән балалар саны, кеше	2	2	2	-	-	-	

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыклар мәдəниятен саклау һәм үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

<table>
<tr><td>Ярдәмче программаның исеме</td><td colspan="5">2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыклар мәдəниятен саклау һәм үстерү (алга таба – ярдәмче программа)</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)</td><td colspan="5">«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр</td><td colspan="5">Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны үтәүчеләр</td><td colspan="5">Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаның максаты</td><td colspan="5">Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаның бурычлары</td><td colspan="5">Шәһәр территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү, аларның рухи бергәлеген ныгыту, мәдәни, регионара, халыкара элемтәләрне үстерү</td></tr>
<tr><td>Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары</td><td colspan="5">2023 - 2025 еллар</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары</td><td rowspan="2">Финанслау чыганаклары</td><td colspan="4">Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары</td></tr>
<tr><td>2023 ел (мең сум)</td><td>2024 ел (мең сум)</td><td>2025 ел (мең сум)</td><td>Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)</td></tr>
<tr><td>Муниципаль бюджет</td><td>2 268,8</td><td>2 068,8</td><td>2 068,8</td><td>6 406,4</td></tr>
<tr><td>Федераль бюджет</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Республика бюджеты</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Башка чыганаклар</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Барлыгы</td><td>2 268,8</td><td>2 068,8</td><td>2 068,8</td><td>6 406,4</td></tr>
</table>

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- шәһәр халкын фольклор иҗатында катнашуга, үзешчән коллективларның, аерым башкаручыларның, рәссамнарның иҗатын стимуллаштыру, аларның иҗатын популярлаштыру (берәмлек); - коллективлар үсеше өчен шартлар тудыру; -шәһәрнең тарихи-мәдәни мирасын саклау, Чаллы язучыларының иҗатын популярлаштыру; - сәнгать әсәрләрен популярлаштыру (берәмлек).
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү» ярдәмче программасы шәһәр территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерүгә, аларның рухи бергәлеген ныгытуга, мәдәни, регионара, халыкара элемтәләрне үстерүгә юнәлдерелгән.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, иҗади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тота.

Мәдәниятнең төп үзенчәлеге шунда: мәдәни эшчәнлек нәтиҗәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагылыш таба һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шәхесләрнең кыйммәтле ориентирларын һәм үз-үзен тотышы нормаларын үзгәртүдә чагыла, бу ахыр чиктә җәмгыять эшчәнлеге нигезләренең үзгәрүенә китерә.

«2023 - 2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыкларның мәдәниятен саклау һәм үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Башкару сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	Бурыч. Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятен саклау һәм үстерү, аларның рухи бергәлеген ныгыту, халыкара мәдәни элемтәләрне үстерү										
1	Шәһәр конкурслары, фестивальләр, күргәзмәләр, календарь бәйрәмнәр оештыру һәм үткәрү; республика һәм бөтенроссия конкурсларында, фестивальләрендә һәм күргәзмәләрендә катнашу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре, Башкарма комитетның районнар хакимиятләре	2023 - 2025 еллар	Үткәрелгән бәйрәмнәр саны, милли мәдәният көннәре (ким түгел), берәмлек	8	8	8	1 348,8	1 148,8	1 148,8	Шәһәр халкын фольклор иҗатында катнашуга стимуллаштыру.Үзешчән коллективларның, аерым башкаручыларның, рәссамнарның иҗатын стимуллаштыру, аларның иҗатын популярлаштыру
2	Коллективларга сәхнә костюмнары сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2023 - 2025 еллар	Коллективлар саны (ким түгел), берәмлек	1	1	1	400,0	400,0	400,0	Коллективларны үстерү өчен шартлар тудыру
3	Музыка уен кораллары һәм сәхнә җиһазлары сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2023 - 2025 еллар	Исемнәр саны (ким түгел), берәмлек	1	1	1	410,0	410,0	410,0	Коллективларны үстерү өчен шартлар тудыру

4	Китаплар, басма продукция бастыру һәм сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2023 - 2025 еллар	Басма исемнәренең саны (ким түгел), берәмлек.	1	1	1	60,0	60,0	60,0	Шәһәрнең тарихи-мәдәни мирасын саклау, Чаллы язучылары иҗатын популярлаштыру
5	Татар һәм рус прозасын һәм поэзиясен популярлаштыруга юнәлдерелгән чаралар үткәрү	Мәдәният идарәсе, «Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2023 - 2025 еллар	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	6	6	6	50,0	50,0	50,0	Әдәби әсәрләрне популярлаштыру

«2023 - 2025 елларга мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасы»

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләр) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре
Ярдәмче программаның максаты	Шәһәр территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү, аларның рухи бергәлеген ныгыту, мәдәни, регионара, халыкара элемтәләрне үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	Мәдәни мирас объектларын популярлаштыру
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	

Финанслау чыганаклары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
	2023 ел (мең сум)	2024 ел (мең сум)	2025 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
Муниципаль бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
Федераль бюджет				
Республика бюджеты	-	-	-	-
Башка чыганаклар	-	-	-	-
Барлыгы	0,0	0,0	0,0	0.0

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре һәм нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә тарту (берәмлекләр)
Ярдәмче программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2023 - 2025 елларга мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасы Яр Чаллы шәһәре территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне саклауга, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләренә туры китереп мәдәни мирас объектларын дәүләт тарафыннан саклауны тәэмин итүгә, мәдәни мирас объектларын популярлаштыруга юнәлдерелгән.

Мәдәният һәм сәнгать үсеше өчен тискәре ситуацияне бюджетның тотрыклы дефициты да, халыкның реаль керемнәре кимү тенденциясе дә китереп чыгара. Бу шәһәр территориясендәге кайбер архитектура, тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренең начарлануына китерде. Тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне фәнни тикшерену һәм туризм объектлары буларак куллану өчен кирәкле инфраструктура юк.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк.

«2023 – 2025 елларга мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтиҗә
					2023	2024	2025	2023	2024	2025	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяҗларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү										
	Бурыч: Мәдәни мирас объектларын популярлаштыру										
1	Шәһәр территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларын популярлаштыруга юнәлдерелгән һәм үткәрелгән чаралар, күргәзмәләр, фестивальләр, конкурслар саны	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музее» МАМУ	2023 - 2025 еллар	Чаралар, күргәзмәләр саны, берәмлек	23	24	25	-	-	-	Гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә җәлеп итү

Башкарма комитет Аппараты Җитәкчесе урынбасары, эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы вазыйфаларын башкаручы

УПРАВЛЕНИЕ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВОМ
ЭШ КӘГАЗЬЛӘРЕН АЛЫП БАРУ ИДАРӘСЕ

Л.Р. Абдуллина